

Pismo to wychodzi codziennie
oprócz świąt uroczystych,
niezawodnie o godz. 4
po południu w drukarni
ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:

Kwartalna.....złp: 12.
Miesięczna..... „ 5.
Per pojedynczy...gr: 10.
Za donies. od wiatr: g. 15.

Więsta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 00 g.	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	U W A G I.
7	27 3. 607	+ 3. 4	-- 4,5	poł. wschodni słaby	pochmurno	
2. 12	„ 3. 227	5. 1	2,0	wschodni słaby	„ „	deszcz
3	„ 2. 878	6. 2	1,8	„ „	pogoda z chmurami	
9	„ 2. 708	+ 1. 8	-- 3,0	poł. wschodni słaby	„ „	

Część Urzędowa.

K R A K Ó W.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Z mocy rozporządzenia Senatu Rządzącego pod dniem 20 b. m. Nro 255 wydanego, podaje do powszechney wiadomości, iż w dniu 20 lutego r. b. o godzinie 10 z rana odbywać się będzie publiczna licytacja na wypuszczenie w wieczystą dzierżawę folwarku w wsi Rakowice z wszelkimi zabudowaniami gruntami, łąkami, gorzelnią i propinacją do niego należącemi. — Wkupne do wieczystey dzierżawy ustanawia się w summie złopol: 18,000 i od téy summy in plus zacznie się licytacja. Kanon zaś roczny czyli czynsz dzierżawny czterema kwartalnemi ratami, zaczynając z dniem 1 Czerwca r. b. opłacać się winny wynosi sumnę złp. 3700 gr. 26. — Dzierżawa tego folwarku oprócz propinacyi, oddaną zaraz zostanie w posiadanie plus licytantowi po zatwierdzeniu przez Senat Rzą-

dający protokołu licytacji, ażeby wiosienne siewy mógł sobie dopełnić. Zasiwań jesiennych 1831 r. ani żadnych inwentarzy niema w tym folwarku. Inne warunki tej dzierżawy wiadome już są z gazet i dzienników rządowych r. z. z miesiąca marca. Z resztą pretendentom każdego czasu w biórze wydziału udzielonemi być mogą.

Kraków dnia 31 Stycznia 1832 r.

BARTL.

(1 raz)

Gadomski S. W.

Wydział Dochodów publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publiczney wiadomości, iż z mocy rozporządzenia Senatu Rządzącego na dniu 20 stycznia r. b. do Nru 257 zaszłego odbywać się będzie w biórze wydziału dochodów publicznych w dniu 16 lutego r. b. o godzinie 10 ranney publiczna licytacja na wydzierżawienie siedmio-kwartalne z dniem 1 marca r. b. zaczynać się, zaś z dniem ostatnim listopada 1833. kończyć mające po-

budynków do folwarku Daywor należących, a to za cenę pierwszego wywołania złp. 200 rocznego czynszu. Każdy przystępujący do licytacji, złoży na vadium złp. 20. O innych warunkach w biurze wydziału dochodów publicznych, każdego czasu można powziąć wiadomość.

Kraków dnia 23 Stycznia 1832 r.

BARTL.

Gadomski S. W.

WARSZAWA (dnia 26 Stycznia.)

RAPPORT do CESARZA

Od głównie dowodzącej z Warszawy
go armiją. 15 (27) Września.

W ostatnich moich raportach z d. 21 sierpnia (2 września) miałem honor zawiadomić Waszą Cesarską Mość o przysposobieniach, jakie czyniono przy wojsku dla pokonania Warszawy.

Oczekując dokończenia tychże, uważałem za potrzebne, zwołać dla ścisłego oznaczenia działań naszych, radę wojenną. Ta się też zgromadziła, u mnie dnia 23 sierpnia (4 Września) wieczorem przed nadejściem ostatnich posiłków, i składała się z następujących głównych osób: Jego Cesarzewiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia Michała Pawłowicza: szefa głównego sztabu armij, jen. adjutanta hr. Toll; dowódców korpusów: xcia Szachowskiego z korpusu grenadyerów, jen. adjutanta hr. Pahlen z 1go korpusu, jen. barona Kreutz z 2 korpusu, jenerała adjutanta hr. Witt z 3 rezerwowego korpusu jazdy, jenerałów adjutantów xięcia Szczerbatów i Biström; jeneralnego kwatermistrza jenerała adjutanta Neidhard, tymczasowego dowódcy artylerji jenerała adjutanta xięcia Gorczakowa i dowódcy inżynierów jenerała majora Dehn.

Przedłożyłem im do osądzenia następujące dwa pytania. 1) Czyli potrzeba uderzyć na Warszawę? 2) Z której strony atak może być najlepiej skuteczniejszy?

Względem pierwszego pytania, wszyscy jedno zgodnie osądzili, że atak na Warszawę jest koniecznie potrzebny i w obecnych okolicznościach jedynym i najszybszym zajęciem jej środkiem; — a pod względem nakorzystniejszego punktu ataku, wszystkie prawie głosy a między temi J. C. Mość W X. Michał, obrali część miasta położoną ku Woli

to jest przestrzeń, między Wolskimi i Jerozolimskimi rogatkami: gdy i ja podzielałem to zdanie, przeto oznaczyłem Wolą za punkt ataku i postanowiłem szturm skutecznie 27. Jednakże otrzymane bezpośrednio potem raportu i wiadomości od jenerała adjutanta barona Rosen z dnia 21 Sierpnia, że dwa nieprzyjacielskie oddziały, jeden Ramorino pod Brześciem, drugi pod Łubińskim w Płocku się znajdują, spowodowały, mnie ile możności przyspieszyć atak dla korzystania z nieobecności tego wojska. Skutek tego ataku oznaczony został na dzień 25 Sierpnia, (6 Września) z rana.

Tymczasem posiadając ostatnią najsłabszą proklamacją W. Cesarskiej Mości do narodu Polskiego, posłałem tymczasowie do Warszawy ogłosić ją, aby buntownicy nie mogli się uniewinniać niewiadomością wspaniałomyślnych zamiarów W. Cesarskiej Mości; wszakże dumne ich żądania, aż nadto prędko przekonały, jak mało zasługiwali na pobłażanie, a wszelkie zgrozyszturnu dla tak ludnego miasta, stały się mimo przeciwnych mych życzeń, niezbędnymi. Fortyfikacye Warszawy, składały się z przeszło 70 szanów: trzema linijami przed przedmieściami usypane, w zasłaniających się wzajemnie, i wspieranych ogniem z głównego okopu. Ten był z przodu w zmocniony licznymi lunetami, dla obrony boków, równie jak z tyłu przez reduty, mury domy i barrikiady. Pierwsza linia oddzielnych szanów znajdowała się o mały strzał karabinowy od głównego okopu, druga od pierwszej blisko o strzał kartaczowy, a ostatnia i najbardziej oddalona o pół strzału działowego, to jest 3 do czterechset sążni od średniej linii. Pomiędzy szanami tej ostatniej linii, wieś Wola przed wszystkimi mocno była obwarowana, i sama przez się stanowiła mocną zamkniętą warownię, której część przytykająca do kościoła, zasłonięta była oddzielnym walem; kościół murowany za tym wałem będący, do rozpaczliwej obrony był opatrzony w palisady i strzelnice, niektóre szanice były zupełnie zamknięte, innych przystępy (gorges) mocnymi pallisadami zasłonięte, niektóre też blokhausami. Wysokość wału, i głębokość fosy, przewyższały zwykłą fortyfikacyę polową; w wielu miejscach dochodziły stop 12 a nigdzie nie były niższe od stop 10. Prócz tego gliniasta ziemia pod Wolą, dozwalała wzniesić je bardzo stromo i bez pokrycia, nakoniec

obrona ich wzmocniona była grubemi palisadami w fossach, a w niektórych miejscach przez liczne wilcze doły.

Takie były trudności jakie wojsko Waszey Cesarskiej Mości miało do pokonania, do których także policzyć należy wyższość artyleryi nieprzyjacielskiej pod względem kalibru, między którą znajdowały się także ogromne działa tureckie, któremi po zajęciu Warny w roku 1828, łaska Waszey Cesarskiej Mości obdarzyła miasto Warszawę, dla zbłagania pamięci Władysława i poległych z nim Sławian.

Pomiędzy opisanemi powyżej i oznaczonemi w dołączonym planie fortyfikacyami, punkt Wola z otaczającemi ją czterema redutami i lunetami, stanowił oddzielną pierwszą obronę Warszawy, którą obrałem za cel pierwszego naszego ataku.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Część Nieurzędowa.

FRANCYA

PARYŻ 18 Stycznia.

Rozprawy nad budżetem w izbie deputowanych, na ostatnich posiedzeniach, wcale niepocieszające dają z siebie widowisko. Deputowani, których powołaniem jest, nie walczyć z władzami rządowemi, lecz wspierać je swoją radą ku dobru publicznemu, wywierają przeciwko nim same pociski wyrzutów i podają takie projekta, których przyjęcie, pociągnęłoby za sobą rozprzężenie całej budowy organiczney państwa. W prawdzie jest obowiązkiem reprezentantów narodu, domagać się oszczędności w administracyi krajowey, aby ulżyć ludowi ciężarów; lecz skoro tak chwalebne go celu szukają w zgubnych widokach i doktrynach;— złe jakie ztąd wyniknąć może, większem daleko jest, nad korzyści, które takowa oszczędność powszechnemu dobru przynieść potrafi. Upadek państw, częściej pociągają za sobą przewrotne i fałszywe nauki, niżeli uciążliwości podatkowe; albowiem pierwsze rozprzegają święte ogniwa wszelkich obowiązków, kiedy ostatnie utrudzają nam tylko wygody i potrzeby domowe. Takie zaś nieumiarowane środki, jakie dziś niektórzy deputowani przedstawiają, potrafią tylko w niższych klassach ludu, którym na rozwadze i przezorności zby-

wa, wzniecić zwodnicze i niebezpieczne nadzieje. Z tych wszystkich nierozważnych sporów, wypływa tylko to, że już dziś jest obawa, aby następney nocy, nienastąpiło zamieszanie spokoynośći publiczney.— Po różnych częściach miasta, [zwoianą już została gwardya narodowa i wszystkie straże podwojone zostały. Słychać, że tak nazwani członkowie towarzystwa przyjaciół ludu, zbierają się dla uwolnienia swych uczestników z więzień, którzy tam za wyrządzone sądowni obelgi są zamknięci. Władze przedsięwzięły stosowne środki, dla zaradzenia temu gorszącemu zaniarowi. (G.P.S.)

Kuryer francuzki, zawierający w sobie uwagi nad teraźniejszém Francyi położeniem, tak mówi na końcu swego artykułu: »Znajduje się u nas tej chwili walka stronnictw, a przynajmniej chwilowe jey zawieszenie, która, gdyby rząd jey pobił, pociągnęłaby za sobą gminowładztwo, albo na przywróceniu samowładney dynastyi, zakończyć by się mogła. — Przyjaciela porządku we Francyi, równie jak w Anglii, którzy są obrońcami rozumnych swobód, postanowili wszelkimi siłami wspierać ministerstwo francuzkie, w prawych jego usiłowaniach i t.d.»

Nadeszła tu ważna i urzędowa wiadomość z Ameryki Południowey, że rzeczpospolita Kolumbiyska istnieć przestała, i podzieliła się na trzy niepodległe i odrębne państwa, pod nazwiskiem: *Wenezueli*, *Nowey Grenady* i *Ekwatora*. (G.P.S.)

Policya paryzka jest teraz bardzo czynną i w dzielnym ruchu. Zwróciła także uwagę swoją i bacność na czytelnie (*cabinets de lecture*) i zabrała z tamtąd różne obraźliwe karykatury i druki litograficzne, przez złe myślących i nieroztropnych zapaleńców rozrzucać.

Dnia 19 Stycznia. Obawiano się wczoraj rozruchu zbieraczy gałganów po śmieciach. Paryż zawiera w sobie 4000 ludzi z tego tylko zarobku utrzymujących się, którzy codziennie zarabiają od 6 do 7000 franków (G.P.S.)

Cesarz Don Pedro ma w tych dniach opuścić Paryż, i uda się na wyspę *Belle Isle*.— Wyprawa jego morska i lądowa przeciwko Portugalii, składa się z fregat: *Kongress*, *Azja*, i *Juno*, każdey o 50 działach; z jednej fregaty o 36 działach, jednej korwetty o 24 działach, i pięciu brygów. — Wojsko mają-

ce bydź na ład wysadzonym, wynosi do 10800 ludzi. — Ale i Don Miguel niezasypia także swęj sprawy. Przygotowania jego do obrony są bardzo czynne; wojsko stojące pod bronią liczą na 29,000 i coraz więcej go przybywa. Woyna ta ma się rozpocząć na wiosnę. (G. P. S.)

Dnia 20 stycznia. Onegdy na pokojach królewskich był koncert, który trwał do północy. W przyszłą środę znowu danym będzie wielki bal w Tuileryach w galeryi Dyany.

G. P. S.

Dnia 21 stycznia. Wczoray poseł austriacki, po odbyty konferencyi z prezesem rady ministrów, posłem pruskim i rossyjskim, wysłał gońca do Wiednia. — Dzisiejszy dzień upłynął bez najmniejszego narzucenia spokoiności publiczney. (G. P. S.)

Dnia 22 stycznia. Dziś pracował król z ministrami sprawiedliwości, handlu i woyny.

ANGLIA

LONDYN 17 Stycznia.

— Dzisiejszy dziennik *Kurier*, zawiera następujący artykuł:

Zbióra Kurjera o godz. 2 z południa.

«Odebraliśmy od korespondenta naszego z Paryża wiadomość, o której autentyczności niewątpiąc, podajemy ją naszym czytelnikom.

«Wiadomo że przed 3ma tygodniami wysłani byli gońcy z Londynu i Paryża, do Petersburga, Wiednia i Berlina, po odpowiedź kategoryczną względem ratyfikacyi, których wymiana na dzień 15 b. m. nastąpić miała. Zdaje się, że w Paryżu odebrano już odpowiedzi które jeszcze nieprzetranspirowały w Londynie.

«W niedzielę wieczór, przybył kurjer do Paryża z wiadomością: że gabinet petersburski, po wielu dyskusyach, przedsięwziął stanowczo nieratyfikować traktatu w jego dotychczasowęj formie, i że rząd austriacki chwycił się tegóż samego kroku, nieżądając nowęj przewłoki.

«Ztąd wypływa, że niemasz już nadziei utrzymania ratyfikacyi na dzień 31 stycznia, i że jeśliby ten traktat mógł kiedy bydź potwierdzonym, to chyba z wielkiemi odmianami.

«Powiedzieliśmy wczoray, że gabinet berliński oświadczał się z chęcią ratyfikowania, lecz pod jednym warunkiem. Warunek ten zasadzał się na tém: ażeby inne mocarstwa

ratyfikowały podobnie. Ratyfikacya przeto ze strony Pruss, sama przez się ustaje, skoro jęj tylko jedno mocarstwo odmówi.

«Niech nam jednak wolno będzie wynurzyć nadzieję, że nowe te trudności będą mogły bydź jeszcze załatwione.» — (Inne dzienniki angielskie zdnia tego, żadney podobney niezawierają wzmianki, — późniejszy zaś z dnia 18 i 19 zupełnie ją zbijają i żadney temu niedają wiary.) — (J. D. D.)

ROSSYA.

PETERSBURG 11 Stycznia.

Przez ukazy cesarskie do kapituly orderów z dnia 28 listopada r. b. mianowani kawalerami orderu S. Anny 2 klasy: obywatel królestwa Polskiego, obwodu łukowskiego, Iżycki, za niezachwianą wierność ku prawemu rządowi, którey dał dowody w czasie powstania polskiego tudzież za gorliwe pełnienie przyjętego, bezpłatnie urzędu kommisarza obwodowego; 3cięj klasy, obywatele tegóż królestwa Budziszewski i Lesipicki, z których pierwszy, podjąwszy się dochowania w całości zostawionych mu, przez officerów pułku strzelców gwardyi, ludzi i koni z różnemi sprzętami, zabranych późnięj przez powstańców, przez gorliwe wdanie się i roztropność, nie tylko zdołał je odebrać, lecz nadto, uwolnił znajdującego się u nich w niewoli rossyjskiego służącego; a ostatni dawszy u siebie bezpieczne schronienie zbiegłemu z niewoli u powstańców żołnierzowi wspomnianego pułku, dał mu pewny sposób dostania się do rossyjskiego oddziału, i opatrzył go pieniędzmi na drogę.

Doniesienie prywatne.

W dniu 8 lutego r. b. o godzinie 10tęj zrana, odbywać się będzie w kancelaryi Komory Celney na Stradomiu, sprzedaż przez publiczną licytacją wozu nieużywanego, mocno okutego, zskrzynią apteczną na czterech mocnych rysorach na nim zawieszoną, podobnie okutą, mieszczącą w sobie szufladki i przegródki na lekarstwa i inne efekta apteczne. — Mający chęć nabycia tegóż wozu, zechcą się w oznaczonym terminie i miejscu stawić. — W Krakowie d. 24 stycznia 1832.

(3)